

ΑΥΓΗ ΝΤΕ ΝΕΒΕΡ

(Συνέχεια έκ του προηγούμενου)

‘Ο Γκονζάγκας κύτταξε τους φίλους του, κατασοφισμένος.
—Μά την πίστι μου! μουρμούρισε από μέσα του. Πρέπει όλα αυτά νάρθούν όπωσδήποτε... Τους θέλω σκλάβους μου... ‘Αλλοιώς, ό διάβολος άς τους πάρει!

—Κάνε ό,τι θά κάνω κι’ εγώ! είπε την ίδια στιγμή σιγαλά ό Παπουάλ στόν Κοκαρντάς. “Έφτασε ή στιγμή!

Προχώρησαν κι’ οί δυό μ’ έπισιμότητα και πήγαν και στάθηκαν μπροστά στόν Γκονζάγκα.

—Έξοχάταε, είπε ό Κοκαρντάς, μην ξεχνάτε ότι, μολονότι ή περιστάσει φαίνονται σήμερα σάν νά μάς κατηγορούν, ζήσαμε κι’ έργαστήκαμε τριάντα όλοκληρα χρόνια άσπιλα και τίμα... Δέν κάναμε ποτέ τίποτε, για τό όποίο θά μπορούσε κανείς νά μάς κατηγορήσει... Κυττάτε μας... ‘Ο Θεός έβαλε στό πρόσωπο κάθε ανθρώπου τή σφραγίδα τής πιστότητος και τής όποκρίσειας... Κυττάτε μας, μά τό διάβολο, και κυττάτε τόν κ. ντε Πεϋρόλ, τόν κατηγορό, μα...

“Ήταν ύπερόχος ό Κοκαρντάς, καθώς έλεγε τά λόγια αυτά. “Όσο για τόν Παπουάλ, αυτός ήταν ή προσωποποίησης τής μετριοφροσύνης και τής άφελείας. ‘Απεναντίας, ό δυστυχισμένος Πεϋρόλ φαίνονταν άξιόπλητος. ‘Από έικοσι τεσσάρων ώρων, τό χρόνο κίτρινο χρώμα τού προσώπου του είχε άργίσει νά γίνεται πράσινο. “Ήταν ό τέλειος τύπος τών τολμηρών έκείνων δειλών που χτυπάνε τρέμοντα, που δολοφονούν με τό δηλητήριο.

Κι’ ένώ ό Γκονζάγκας ουλλογιζόταν, ό Κοκαρντάς έξακολούθησε :

—‘Εκλαμπρόταε, είστε μεγάλος! Είστε δυνατός! ‘Η εκλαμπρότης σας μπορεί νά κρίνη ό’ ύψηλό... Δέν είνε ή πρώτη μέρα που γνωρίζετε έμάς, τους άφρασιμένους σας δούλους... Θυμηθήτε τή νύχτα στήν τάφο του πύργου του Κάπλου... Είμαστε και τότε μαζί...

—Σιωπή! φώναξε ό Πεϋρόλ, τρομαγμένος.

‘Ο Γκονζάγκας, χωρίς νά ταραχτή, είπε, κυττάζοντας τους φίλους του :

—Αύτοι οί κύριοι έχουν μαντέψει πειά τά πάντα... “Αν άγνοούν τίποτε, θά τό μάθουν κι’ αυτό... Αύτοι οί κύριοι βασίζονται σέ μάς, όπως βασίζομαι κι’ εγώ σ’ αυτούς... ‘Υπάρχει μεταξύ μας άπόλυτη ειλικρίνεια, γιατί γνωρίζομαστε πειά καλά...

‘Ο Γκονζάγκας έτόνισε τά τελευταία λόγια. ‘Υπρχε τάχα κανεία από τους φίλους του, που νά μην έχη ένα βάρος στή συνείδησί του ; Μερικοί άπ’ αυτούς είχαν καταφύγει άλλοτε στόν Γκονζάγκα, για νά τους προστατεύσει και νά γλυτώσουν από διάφορες κατηγορίες, που έκκρεμούσαν στά δικαστήρια...

“ΕΞ άλλου, ή συμπεριφορά τους κατά τήν προηγούμενη νύχτα, τους είχε κάνει συνεχόχους τού...
‘Ο ‘Οριόλ έννοιωσε τόν εαυτό του έτοιμο νά λιποθυμήσει. ‘Ο Ναθάύ, ό Σουαζύ, κρατούσαν σκυμμένα τά κεφάλια τους... “Αν ένας άπ’ άλλους τολμούσε νά διαμαρτυρηθή για τά λόγια τού Γκονζάγκα, όλοι οί άλλοι θά τόν άκολουθούσαν. Μά κανείς δέν διαμαρτυρήθηκε.

‘Ο Γκονζάγκας ευχαριστούσε τώρα τήν τύχη, που δέν ήταν εκεί κι’ ό νεαρός μαρκήσιος Σαβερνύ.

‘Ο Σαβερνύ, παρ’ όλα τά έλαττώματά του, δέν ήταν άπ’ αυτούς που σπαίνουν εύκολα. Γι’ αυτό μάλιατα, ό Γκον-

ζάγκας σκεφτόταν νά τόν ξεφορτώη τή νύχτα, για πάντα ίσως...

—Θά ήθελα μόνο νά πω στήν εκλαμπρότητά σας, εξακολούθησε ό Κοκαρντάς, ότι παλιού ύπηρετες σάν έμάς, δέν πρέπει νά κρίνονται με έλαφρά συνείδησι. ‘Ο Παπουάλ κι’ εγώ έχουμε πολυάριθμους έχθρούς, όπως όλοι οί άνθρωποι που άξίζουμ. Νά ή γνώμη μου, τήν υποβάλλω στήν εκλαμπρότητά σας με τή συνηθισμένη μου ειλικρίνεια... “Ε, λοιπόν, ένα άπ’ τά δυό συμβαίνει : ή ό Λαγκαρντέρ άναστήθηκε, πράγμα που μου φαίνεται άπίθανο, ή αυτή ή έπιστολή είνε πλαστή και τήν έγραψε κάποιος έχθρός μας, για νά μάς καταστρέψη.

—Δέν έχω νά προσθέσω τίποτε, έπειτ’ άπ’ όσα είπε ό φίλος μου! είπε κι’ ό άδελφός Παπουάλ.

—Δέν θά τιμωρηθήτε! έκανε ό Γκονζάγκας με ύφος άφηρημένο. Φύγετε!

Μά οί δυό μπράβοι ούτε κουνηθηκαν.

—“Η εκλαμπρότης σας δέν μάς κατάλαβε! είπε ό Κοκαρντάς. Αυτό είνε δυσάρεστο!

Κι’ ό Παπουάλ έπρόθεσε, βάζοντας τό χέρι του στήν καρδιά του.

—Δέν άξίζομαι νά παρεξηγηθώ τόσο!

—Θά πληρωθήτε! άπάντησε ό Γκονζάγκας, ανυπόμονα. Τι θέλατε περισσότερο ;

—Τι θέλομε, εκλαμπρότατε ; Θέλομε άπλούστατα τήν άπόδειξη τής άθωότητός μας... Βλέπω ότι δέν ζέρετε με πιούς έχετε νά κάνετε... Θέλομε τή δικαιοσύνη μας... Και για νά τό πτύγομε αυτό, ίδου τί έχω νά σας προτείνω : Αυτή ή έπιστολή λέει ότι ό Λαγκαρντέρ πέθανε... Τα γεγονότα θά κρίνουν... ‘Εντομεταξύ, γινόμαστε σίχμαλωτοι σας... “Αν είπαμε ψέμματα και ό Λαγκαρντέρ έρθει πραγματικά, δεχόμαστε νά πεθάνομε... Δέν είν’ έτσι, Παπουάλ, σύντροφέ μου ; Δέχεσαι ;

—Μετά χαράς! άπάντησε ό Παπουάλ, ό όποίος άναλύθηκε σέ δάκρυα.

—“Αν άντιθέτως, εξακολούθησε ό Κοκαρντάς, ό Λαγκαρντέρ δέν έρθει, πρέπει νά αποκαταστήσετε τήν τιμή μας. “Αν συμψη αυτό, ή ύψηλότης σας δέν θ’ άπρηθή νά έπιτρέψη σέ δυό καλά παλληκάρια νά εξακολουθήσουν νά τής προσφέρουν τίς υπηρεσίες τους...

—“Εστο, είπε ό Γκονζάγκας. Θά μάς άκολουθήσετε στο περίπτωση... Τα γεγονότα θά κρίνουν...

Μόλις είπε τά λόγια αυτά, οί δυό παλληκάρδες μας άρπαξαν τά χέρια τού πρίγκηπος και τά φίλησαν μ’ ένθουσιασμό.

Μά ό Γκονζάγκας δέν τους πρόσχε εκείνη τή στιγμή. Κύτταξε με πείσμα τό άξιολογήτη ύφος τών φίλων του.

—Διέταξα νά φέρετε εδω τό Σαβερνύ, είπε, γυρίζοντας πρds τόν Πεϋρόλ.

“Εκείνος έβγήκε άμέσως έξω.

—“Ε, λοιπόν, κύριοι, εξακολούθησε ό πρίγκηπος, μπορείτε νά μου πείτε τί έχετε ; “Εχετε γίνει χλωμοι και άφανοι, σάν φαντάσματα... Μήπως φοβόσαστε ;

—Δέν θά τιμωρηθήτε!
είπε ό Γκονζάγκας.

"Όλοι οι ευγενείς άνοικτησαν και μονάχα ο Ναθάιγ είπε:
— Προσέχετε στο λόγια σας, έκλαμπρότατε.
— "Αν δεν φοβόσαστε, ξανάτε ο πρίγκιψ, μου δείχνετε με τη
στάσι σας ότι δεν θέλετε να μ' ακολουθήσετε.

Και επειδή οι φίλοι του έμναν σιωπηλοί, ο Γκονζάγκας εξα-
κολούθησε με φωνή απειλητική:

— Προσέχετε, κύριοι φίλοι μου. Θυμηθήτε τί σας είπα χθές
στη μεγάλη σάλλα του μεγάρου μου: «Υποταγή παθητική».
Είμαι τό κεφάλι, είσατε τό χέρι. Έχουμε κλείσει μία συνθήκη
μεταξύ μας...

— Κανένas δεν σκέφτεται ν' άκυρώσει τη συνθήκη αυτή, άπάν-
τησε ο Ταράν, μά...

— Δέν έχει μά!... Δέν θέλω άντιρρήσεις!... Συλλογιστήτε ό-
σα σας είπα και όσα θά σας πώ τώρα: Χτές άκόμα, μπορού-
σατε να χωριστήτε από μένα. Μά σήμερα δέν μπορείτε!... Ξερε-
τε τό μουσικό μου!... Σήμερα, όποιος δέν είνε μαζί μου, είνε
έχθρός μου!... "Αν κανένas σας λείπει άπόψε...

— Κανένas δέν θά λείψει! τόν διέκοψε ο Ναθάιγ.
— Τόσο τό καλύτερο! Είμαστε πειά κοντά στό σκοπό!... Πρέ-
πει να ξέρετε ότι, από χτές τό βράδυ, είσατε πλούσιοι και δού-
κες!... Θέλω ή γιορτή μας ή άπομινή να είνε τέλεια...

— Θά είνε, έκλαμπρότατε, άπάντησε ο Μονταμπέρ.
Τά τελευταία λόγια τού Γκονζάγκα είχαν διαλύσει πειά κάθε
δισταγμό.

— Θέλω να είνε χορούμενη! έπρόσθεσε ο πρίγκιψ.
— Θά είνε! Θά είνε! φώναξαν όλοι.
— Εγώ, έν πρώτοις, είπε ο Όριόλ, πού ήταν παγωμένος σύγ-
κρομος, αισθάνομαι κιόλας τόν έαυτό μου γεμάτο κέφι. Θά γε-
λάσουμε!...

— Θά γελάσουμε! Θά γελά-
σουμε! Ξαναείπαν κι' όλοι οι
άλλοι, κάνοντας τό γενναίο.

Έκείνη τη στιγμή, φάνηκε ο
Πεύρολ μαζί με τό νεαρό μαρ-
κήσιο Σαθερνύ.

— Μήν πητε ούτε λέξι, κύριοι,
στό Σαθερνύ άπ' όσα συνέθη-
σαν! ψιθίρισε ο Γκονζάγκας
στός φίλους του.

— Σαθερνύ! Σαθερνύ! φώνα-
ξαν όλοι, προσποιούμενοι μία
τρελλή ευθυμία. "Ελα λοιπόν!
Σέ περιμένουμε!...

Ακούγοντας τό όνομα τού
Σαθερνύ, ο Καμπούρης, ο όποι-
ος από ώρα ήταν άκίνητος στό
βάθος τής φωληάς του, φάνηκε
σαν να ξυπνήσ!... Πρόβαλε τό κε-
φάλι του στό φεγγίτη της και
κύταξε.

Ο Κοκαριτάς κι' ο Πασπου-
άλ τόν είδαν συγχρόνως.

— Προσοχή! είπε ο πρώτος
στό δεύτερο σιγανά. Δές!

— Είδα! τού άπάντησε ο Πα-
σουάλ. Θά γελάσουμε!

— Ιδού με! είπε ο Σαθερνύ
πρός τόν Γκονζάγκα και τούς
φίλους του.

— Από πού έρχεσαι λοιπόν; τόν ρώτησε ο Ναθάιγ.

— Από δω κοντά!... Από τό άλλο μέρος τής έκκλησίας. Για-
τί να σας τό κρύψω;... Έρχομαι από τό περίπτερο τού έκλαμ-
πρότατου εξαδέλφου μου Γκονζάγκα...

Και, γυρίζοντας προς τόν τελευταίο, έπρόσθεσε:

— "Α! εξαδέλφε!... Έχεις μέσα στό περίπτερο του δυό άγγέ-
λους!... Δυό πραγματικούς άγγέλους!... Τί τους θέλεις και τούς
δυό; Δώσε μου ζέμα τό ένα...

Ο Γκονζάγκας, ακούγοντας τά λόγια αυτά, χλόμιασε. Στο
φεγγίτη, ή όψη τού Καμπούρη φωτιστηκε κι' έπειτα εξαφανί-
στηκε. Ο Καμπούρης ήταν τώρα πίσω από τη πόρτα και συγ-
κρικτούσε και με τά δυό του χέρια τό χτυποκάρι του. Τά λό-
για τού Σαθερνύ τόν είχαν χτυπήσει σαν κεραυνός.

— Τρελλά! "Αδιόρθωτε τρελλά! φώναξε ο Γκονζάγκας, σχεδόν
εξθύμω.

Τήν προηγούμενη γλωμάδα του, τήν είχε διαδεχθεί τώρα ένα
χαμόγελο.

— Θεέ μου! εξακολούθησε ο Σαθερνύ. Η άδικαιρίσια μου δέν
ήταν και πολύ μεγάλη. Σκαρφάλωσα στό μαυρότοίχο τού περι-
πτερόου σου κι' έκανα μία βόλτα στόν κήπο!... Θεέ μου! Τί ό-
νειρώδεις πού ήσαν ή δυό νέες, τίς όποιές είδα εκεί μέσα...

— Όλοι ήσαν ζαφιασμένοι, βλεπόντας τόν πρίγκιπα ν' άκούη
τόσο γαλήνιος τήν άξιοκατάκριτη πράξι τού Σαθερνύ.

— Και σου άρεσαν; τόν ρώτησε γελώντας.

— Τίς λατρεύω και τίς δυό... άπάντησε ο νεαρός μαρκήσιος.
Μα τί τρέχει; Γιατί με κάλεσε εδώ;

— Γιατί έχομε γάμο άπόψε...

— "Α! Μπα! Έκανε ο Σαθερνύ. Άλήθεια; Έξακολουθεί λοι-
πόν άκόμα ο κόσμος να παντρεύεται;

— Γιατί όχι, όταν ή προίκα είνε εκατό χιλιάδες σκούδα; ...
— Εκατό χιλιάδες σκούδα! Έκανε ο Σαθερνύ δαυτωμένος.

— Μετρητά;

— Μετρητά!

— Μ'πράβο! Και ποιος είνε ο ευτυχής γαμπρός;

— Και τό θέλημα του έκανε τό γυρο τής όμηγύρας.

— Μάντεψε! τού είπε ο Γκονζάγκας, ο όποιός γελοούσε πάν-
τοτε.

— Δέν μπορώ να ματέψω... άπάντησε ο Σαθερνύ. "Όλοι εδώ
θά ήθελαν να είνε γαμπρός, στη στιγμή πού υπάρχει μία τέτοια
προίκα!... Μα τί με κυττάς έτσι, εξαδέλφε!... Μήπως είμαι έγώ! ...

— Μ'πράβο! Τό πέτυξες! φώναξε ο Γκονζάγκας.

— Όλοι ξεσπασαν σε γέλια.

Έκείνη τη στιγμή, ο Καμπούρης άνοιξε άθόρυβα τήν πόρτα
της φωληάς του και στάθηκε στό κατάφωλ της. Η φυσιογνωμία
του είχε αλλάξει τώρα έκφρασι. Δέν ήταν πειά συλλογιμένος,
ούτε τό βλέμμα του είχε τήν προηγούμενη του βαθύτητα!... Η-
τανε τώρα ο σαρκασμος προσωποποιημένος.

— Και ή προίκα; ρώτησε ο Σαθερνύ.

— "Α την! άπάντησε ο Γκονζάγκας, θυάζοντας μία δέσημη με-
τοχές. Είν' έτοιμη!

Ο Σαθερνύ διασπασε μία στιγμή. Οι άλλοι τόν συνέχαιραν,
γελώντας.

Ο Καμπούρης προχώρησε
άργα και πήγε και παρουσίασε
τη ράχη του στόν Γκονζάγκα,
άφου προηγούμενος τού έδωσε
πένα βουτηγμένη στη μελάνη.

— Δέχεσαι; ρώτησε ο Γκον-
ζάγκας, πριν υπογράψει τήν ό-
πισθογράφισι.

— Μά τήν πίστι μου, ναί! ά-
πάντησε ο Σαθερνύ. Πρέπει ν'
άποκατασταθώμε έπιτέλους!...

Ο Γκονζάγκας υπέγραψε.
Καθώς υπέγραφε, ρώτησε τόν
Καμπούρη:

— Και σύ, φίλε μου, έπιμένεις
πάντοτε στην ιδιοτροπία σου
νάρθης στό σουπέ;

— Περισσότερο από ποτέ, έκ-
λαμπρότατε.

Ο Κοκαριτάς κι' ο Πασπου-
άλ τόν κύτταξαν με τό στόμα
ανοιχτό.

— Γιατί περισσότερο από πο-
τέ; τόν ρώτησε ο Γκονζάγκας.

— Γιατί ξέρω τό δυημα τής
μελονόμφου, έκλαμπρότατε.

— Και τί σ' ενδιαφέρει αυτό
τ' όνομα;

— Δέν θά μπορούσα να σας
τό πώ... Είνε πράγματα πού
δέν εξηγούνται, έκλαμπρότατε.

Πώς θά μπορούσα, λόγου χά-
ρι, να σας εξήγησω τήν πεποίθησι μου ότι, άν δέν είμαι έγώ τό
σουπέ, δέν θα κρατήση κι' ο Λαγκαρνιέρ τη φαναρόνικη ύπό-
σχεσι τού;

— Τά άκουσε λοιπόν όλα; ...

— Η φωνή μου είν' εδω κοντά, έκλαμπρότατε. Τά άκουσα
για τό καλό σας... Σας εξυπνέτησα άλλωστε μία φορά...

— Υπνέτησε με δύο φορές και δέν θά έχησι πειά να ευχθής
τίποτε.

— Πάρε, Σαθερνύ! είπε ο Γκονζάγκας, δίνοντας τό νεαρό
μαρκήσιο τίς μετοχές όποιογεραμμένες...

Και γυρίζοντας προς τόν Καμπούρη, πρόσθεσε:

— Θά είσαι στό γάμο! Σέ προσκαλώ!

— Όλος ο κόσμος γεροκρότησε, ενώ ο Κοκαριτάς άλλαξε
ένα έκφραστικό βλέμμα με τόν Πασπουάλ, ψιθιρίζοντας:

— Ο Λύκος μέσα στη στάνη!... Διάβολε!... Έχουν δική! ...
Θά γελάσουμε!...

— Όλοι οι φίλοι τού Γκονζάγκα είχαν περιτοχίσει τόν Κα-
μπούρη, ο όποιός, μαζί με τό Σαθερνύ, μοιραζόταν τα συχαρη-
τήρια τού.

— Έκλαμπρότατε, είπε ύποκλιόμενος για να ευχαριστήση τόν
Γκονζάγκα, θα κάνω ό,τι μπορώ για να δειχτώ άξιος της όμη-
λης αυτής έννοιας. "Όσο γι' αυτούς τούς κυρίους, έχομε συνα-
γωνιστή στα λόγια. Έχουν πνευμα, μά όχι σαν τό δικό μου...

— "Ε! "Ε! έγώ θά σας κάνω να γελάσετε, σας τό ύπόσχομαι!...

— Μήπως είν' έγώ; ρώτησε ο Σαθερνύ.

“Εγώ μόνο! Θά ήθετο τον Καμπούρη στο τραπέζι... “Ολοι τόν θεωρούν για γλεντζέ!... Θά ήθετε! Θά ήθετε!...”

VI
ΣΤΟ ΣΟΥΠΕ

Τό περίπτερο τού Γκονζάγκα έμοιαζε με άρχαιο ναό. Είχε ένα μικρό περιστύλιο λευκό, δύο γαλερίες, τών οποίων οι στύλοι, Κορινθιακού ρυθμού, υποβάσταναν τό έπάνω πάτωμα. Ήταν έν άριστούργημα άρχιτεκτονικής, κατά τή γνώμη τών ειδικών τής εποχής... “Ενα περίπτερο πριγκηπικό μ’ άλλα λόγια.

Ήταν πάνω-κάτω όχτώ ή ώρα τό βράδυ. Τό σαλόνι τού περιπτερού, γεμάτο λουλούδια, έλαμπε άπό φάτα. Ή εθιμία πού έπικρατούσε στό τραπέζι, φανέρωνε ότι τό γλέντι είχε άρχισει. Οί προσκαλεσμένοι ήσαν όλοι οι φίλοι τού Γκονζάγκα, μεταξύ τών οποίων ξεχώριζε ό Σαθερνύ, με τό μεθύσι του. Μόλις είχαν φέρεο στό τραπέζι τό δεύτερο σερβίτιο κι’ αυτός είχε χάσει σχεδόν τά λογικά του άπ’ τό πιστό. “Ο Σουαζύ, ό Ναβθάβ, ό Μονταμπέρ, ό Τατάν και ό Άλμπρετ είχαν τό κεφάλι τους πολύ καλύτερα, γιατί στεκόντουσαν μάλλον σοβαροί και φυλαγίτουσαν άπό τίς τρέλλες. “Ο Βαρώνος ντε Μπάτζ, άφανος κι’ άκίνητος, φαίνονταν σάν να μην είχε πιή, παρά μόνο νερό.

Ύπηρχαν εκεί και γυναίκες, ή όποιες άνηκαν όλες σχεδόν στό μπαλέτο τής “Όπερας. Ήταν έν πρώτος ή δις Φλερύ, για τήν όποία ό Γκονζάγκα έδειχνε μεγάλη καλωσύνη, ή δις Νιθέλ, ή στρμπούλα ή Σινταλιζ, ή ίδιες Ντεμπούα, Ντυρμπινώ και πέντ-έξη άλλες κοπέλλες, έχθρες τής στενοχώριας και τών προλήψεων. “Όλες ήσαν ώρατιές, νέες, τολμηρές, τρέλλες, έτοιμες να γελάσουν κι’ όταν άκόμα θά είχαν διάθεσι να κλάψουν.

“Ο Γκονζάγκας άπουσίαζε, γιατί τόν είχαν προσκαλέσει στό “Παλαί-Ρουαγιάλ”. Έκτός άπό τή θεσί πού τόν περιμενε, ύπηρχαν κι’ άλλες τρεις θεσεις άδειανές. Έν πρώτος, τής ντόνας Κρούζ, ή όποία τό είχε σκόσει άπ’ τό σαλόνι, άμέσως μετά τήν άναχώρησι τού Γκονζάγκα. Ή ντόνα Κρούζ τούς είχε μαγέψει όλους γύρω της κι’ είχε φύγει.

Δέν ήξερε κανείς ακριβώς άν ό πριγκηψ Γκονζάγκας είχε άναγκάσει τή ντόνα Κρούζ να πάη στό σουπέ ή άν ή θελκτική αυτή τρέλλι είχε άναγκάσει τόν πριγκηπα να τής παραχωρήσει μία θεσί σ’ αυτό. Τό βέβαιον πάντως εινε ότι τούς είχε θαμπώσει όλος κι’ ότι όλος ό κόσμος ήταν έρωτευμένος μαζί της, έκτός άπό τόν “Οριόλ, ό όποιος έμενε πιστός σκλάβος τής διδος Νιθέλ.

Στή δεύτερη άδειανή θεσί, κανείς δέν είχε καθήσει άκόμα. Ή τρίτη άνθηκε στον Καμπούρη, τόν όποιο ό Σαθερνύ είχε νικήσει σέ μία μονομαχία με πτήρια σαμπάνιας.

Τή στιγμή πού υπαινόμε μεσα στό σαλόνι, ό Σαθερνύ, καταχρώμενος τής νίκης του, έρχικνε μανούδες, έπαναφοράρια γυναικίαν κι’ ότι, άλλω εύρισκε πάνω άπ’ τό φτωγό Καμπούρη, πού ήταν μαζεμένος στό βάθος μιας πολυθρόνας. “Ο Καμπούρης, στούπι στό μεθύσι, δέν παραπονιόταν καθόλου, μολονότι, σκεπασμένος άπ’ έλα τό σωρό αυτό τών ρούχων, κινδύνευε να πάθι άπό άσφυξία.

Στό κάτω-κάτω, καλά τού έκανε ό Σαθερνύ, γιατί ό Καμπούρης δέν είχε κρατήσει τήν ύπαγοχεί του. “Αντι να τούς κάνει να γελάσουν, είχε δειχτή οιωητής, άκεφος, άνήσυχος, σολογοισμένος. Τί μπορούσε τάχα να σκέφτεται ό μισός αυτός άνθρωπος;

Μία έρώτησις, τήν όποία ό Καμπούρης είχε άπευθίνει πολλές φορές στον έαυτο πού πριν μεθισει, ήταν να μάθι για ποιο λόγο ή ντόνα Κρούζ είχε παρακαθήσει στό σουπέ. “Ο Γκονζάγκας συνήθιζε να μην κάνει τίποτε στην τύχη. “Ως τότε, είχε κρύψει τήν ντόνα Κρούζ με τόσο φρονιτίδα, σάν να ήταν πραγματικός κηδεμόνης και πού τώρα τήν έβασε στό ίδιο τραπέζι, μαζί με δώδεκα παραλυμένους. Τό πράγμα, μα τήν αλήθεια, ήταν πολύ περιεργό!

“Ο Σαθερνύ είχε ρωτήσει τόν Γκονζάγκα, άν ή ντόνα Κρούζ ήταν ή μνηστή του, μα ό πριγκηψ κούνησε τό κεφάλι του άρνητικά. Τότε ό Σαθερνύ θέλησε να μάθι πού ήταν ή μνηστή του και ό Γκονζάγκας τού άπάντησε: “Υπομονή!”

Τί κέρδος μπορούσε τάχα να έχη ό Γκονζάγκας, με τό να έκθέτη έτσι μια κόρη, πού ήθελε να τήν παρουσιάσει στην αλή ής κόρη τού Νεβέρ; Αυτό ήταν τό μυστικό του. Και ό Γκονζάγκας έλεγε μόνο όσα ήθελε να πη, τίποτε περισσότορ...

Έχαν πεί όλοι με τήν καρδιά τους. “Η κυρίες ήσαν εύθυμες, έκτός άπό τή Νιθέλ, πού έκανε μελαγχολικό κέφι. Ή Σινταλιζ

κι’ ή Ντεμπούα τραγουδούσαν. Ή Φλερύ ζητούσε θυσλιά. “Ο “Οριόλ, στρπογγυλός σάν τόπι, διηγόταν τούς έρωτικούς του θρισμούς, στους όποιους κανείς δέν έπίστευε. Οί άλλοι έπιταν, γελοούσαν, φώναζαν, τραγουδούσαν... Κανείς δέν θυμόταν πεί τι άπειλές κρεμόντουσαν πάνω άπ’ αυτό τό ζυμπόσι.

“Ο κ. ντε Πευρόλ μόνο φαίνονταν σάν ιστότης τής έλευτηής μορφής. Ή γενική εύθυμία δέν είχε μεταδοθή καθόλου σ’ αύτον.

—Παιδιά! Παιδιά! φώναζε ό Σαθερνύ. Πέστε μου, πού εινε ή ντόνα Κρούζ;

—“Η ντόνα Κρούζ; Ή ντόνα Κρούζ; έπανέλαθαν όλοι. Θέλω με τή ντόνα Κρούζ.

—Θά μπορούσατε καλύτερα να πητε τή δεσποινίδα ντε Νεβέρ! παρατήρησε ξερά ό Πευρόλ.

—Ακράτητα γέλια σκέπασαν τή φωνή του κι’ όλοι ξαναείπαν: —Τή δεσποινίδα ντε Νεβέρ!... “Ακριβώς!... Τή δεσποινίδα ντε Νεβέρ...

Καί σηκώθηκαν θορυβωδώς κι’ έτρεξαν πρós τήν πόρτα, άπ’ τήν όποία είχε φύγει ή ντόνα Κρούζ και πίσω άπ’ τήν όποία ήταν τό μπουτουάρ.

“Ο Σαθερνύ χτύπησε τήν πόρτα αυτή και φώναζε άπειλητικά:

—“Αν δέν έρθητε, θά σπάσουμε τήν πόρτα!

—Ναί, θά σπάσουμε τήν πόρτα! έπανέλαθαν κι’ οι άλλοι.

—Κύριοι! Κύριοι! φώναζε ό Πευρόλ, προσπαθώντας να τούς συγκρατήσει.

Μά ό Σαθερνύ τόν άρπαξε άπ’ τό γιακά και τού ειπε:

—“Αν δέν σωπάσεις έσύ, γρηγό κουκουβάγια, θά σε χρησιμοποιήσουμε ως πολιορκητικό κριό, να παραθιάσουμε τήν πόρτα.

Ή ντόνα Κρούζ ωστόσο δέν βρισκόταν μέσα στό μπουτουάρ, τού όποιο είχε κλεισει τήν πόρτα, καθώς άποσύρθηκε άπό τό σαλόνι. Τό μπουτουάρ έπικουινωνοσε με μία σκάλα με τό Ισόγειο κι’ ή ντόνα Κρούζ είχε κατέβει στό Ισόγειο, όπου είχε τήν κρεβάτοκαμαρή της.

Σ’ ένα σοφά τού δωματίου αυτού, ήταν εξαπλωμένη ή δυστυχισμένη Αύγη, πού έτρεμε δολόκληρη κι’ είχε τά μάτια της κουρασμένα από δάκρυα. Δεκαπέντε ώρες είχαν περάσει άπό τότε πού ή Αύγη βρισκόταν αιχμάλωτος στό σπίτι αυτό. “Αν δέν ήταν ή ντόνα Κρούζ, θά είχε πεθάνει άπό θλίψη και φόβο.

“Από τήν ώρα πού άρχισε τό σουπέ, ή ντόνα Κρούζ είχε πάει δύο φορές να τή δη.

—Τί νέα; τήν ρώτησε ή Αύγη, με φωνή άδύνατη.

—Κάλεσαν πρό όλίγου τόν Γκονζάγκα στό παλάτι, άπάντησε ή ντόνα Κρούζ. Δέν κανεις καλά να έβασαι, φτωχή μου αδελφούλα. “Επάνω δέν συμβαίνουν άγέματα

τρομερά... Και άν δέν ήξερα πως ειοσι άνήσυχη, θλιμμένη, συντριμμένη εδώ, θά διασκεδάζα μ’ έλη μου τήν καρδιά...

—Τί κάνουν στο σαλόνι;... “Ο θόρυθος φτάνει ως εδώ.

—Κάνουν έν σωρό τρέλλες, άπάντησε ή ντόνα Κρούζ. Γελοού, πίνουν, τραγουδάνε... Αυτοί οι εύνησει εινε εύθυμοι, πνευματώδεις, γοητευτικοί... “Ενας μάλιστα πού τόν λένε Σαθερνύ, ξεχωρίζει άπ’ όλους...

Ή Αύγη έφερε τό χέρι της στό μέτωπό της, σάν να έμαχαινε μεσα στις άναμνησιές της.

—Σαθερνύ, ειπες; ρώτησε εξαφιασμένη.

—Ναί... Είν’ ένας νεαρός και γοητευτικός ευπατριδής, πού δέν φοβάται ούτε τό Θεό, ούτε τό Διάβολο... Μά μου άπαγορεύεται να ενδιαφέρωμαι πολύ γι’ αυτόν, γιατί εινε άρραβωνιασμένος.

—“Α! Έκανε ή Αύγη, άφηρημένα...

—Μάντεψε με ποίαν ήν’ άρραβωνιασμένος, αδελφούλα; ειπε ή ντόνα Κρούζ.

—Δέν ξερω... Τί μ’ ενδιαφέρει έμένα;

—Σ’ ενδιαφέρει και πολύ, άπάντησε ή ντόνα Κρούζ. “Ο νεαρός μαρκησιος ντε Σαθερνύ εινε άρραβωνιασμένος μαζί σου.

Ή Αύγη σήκωσε άργά τό χλωμό πρόσωπό της και χαμογέλασε θλιβερά.

—Δέν άστεύομαι, έπέμεινε ή ντόνα Κρούζ. Μιλάω σοβαρά...

—Μικρή μου φλώρα, αδελφή μου, ψιθύρισε ή Αύγη, χωρίς να άπαχολληθή περισσότερο με τόν Σαθερνύ—δέν μου φέρνεις κανένα νέο άπό έκεινόν;

(Ακολουθεί)

